

MVCRX07E7NY6
prvotní identifikátor

odbor všeobecné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV- 800-44/VS-2023

Praha 20. července 2023

XXX

Poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy (dále jen „Ministerstvo vnitra“), obdrželo dne 10. 7. 2023 žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), ve které se žádá o následující informace vztahující se k problematice matrik:

- 1) *Proč jsou nám vystavovány rodné listy, když existuje prvotní dokument o nás nazvaný Hlášení o narození?*
- 2) *Proč tyto dokumenty oficiálně nesmíme vlastnit?*
- 3) *Proč je v rodných listech dětí po roce 2012 uváděno: " číslo zúčtovatelného tiskopisu". Znamená to, že rodný list je tedy cenný papír se kterým se obchoduje?*
- 4) *Jaký je hlavní význam rodného listu a proč ho potřebujeme.*
- 5) *Proč se rodný list píše takto RODNÝ LIST, podle jaké gramatiky to je?*
- 6) *Proč jsou v rodných listech po roce 1969 psány naše příjmení s mezerami? Jaký to má právní význam?*
- 7) *Jaká jsou naše čísla sociálního zabezpečení, a kde se dají zjistit?*
- 8) *Pokud jsou čísla sociálního zabezpečení stejná jako naše rodná čísla, tak proč, když do pracovního procesu nastupujeme až od určitého věku? V zahraničí je běžné, že teprve prvním nástupem do zaměstnání se vystavuje číslo sociálního pojištění.*

Ministerstvo vnitra posoudilo danou žádost o informace a dospělo k závěru, že žádosti je možné vyhovět. Podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 12 odst. 1 písm. b) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů, je v působnosti Ministerstva vnitra agenda matrik, která zahrnuje i vydávání matričních dokladů a nakládání s nimi.

K Vaším dotazům poskytuje Ministerstvo vnitra následující informaci.

1) *Proč jsou nám vystavovány rodné listy, když existuje prvotní dokument o nás nazvaný Hlášení o narození?*

Dokument hlášení o narození je základním podkladem pro zápis do knihy narození v souladu § 14 odst. 3 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“). Hlášení o narození je nedílnou součástí sbírky listin, kterou matriční úřad vede pro knihu narození. Sbírkou listin tvoří listiny, které slouží jako podklad pro matriční zápis, jeho změnu či opravu. Listiny, které tvoří sbírku listin, jsou označeny číslem zápisu, matričního listu, svazku a ročníku matriční knihy. Sbíрка listin je uložena odděleně od matriční knihy tak, aby byla zabezpečena proti zničení či poškození. Hlášení o narození vyplňuje poskytovatel zdravotních služeb, tedy zdravotnické zařízení, kde byl porod ukončen, ve dvojím vyhotovení. Jeden výtisk je uložen u příslušného matričního úřadu a druhý výtisk je zasílán Českému statistickému úřadu. Rodný list je veřejnou listinou vystavenou matričním úřadem obsahující údaje, které jsou zapsané v matriční knize. Podle zákona o matrikách se narození prokazuje právě rodným listem.

2) *Proč tyto dokumenty oficiálně nesmíme vlastnit?*

Podle § 8a odst. 1 písm. a) zákona o matrikách platí, že matriční úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí fyzické osobě, které se zápis týká, nebo členům její rodiny, jejím sourozencům a zmocněncům těchto osob:

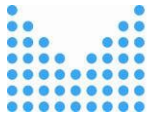
- nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matričních knih vedených do 31. prosince 1958,
- činit z nich výpisy v přítomnosti matrikáře, nebo
- vydat potvrzení o údajích zde uváděných.

Pro účely zákona o matrikách se za člena rodiny považuje manžel, partner, rodiče, děti, prarodiče, vnuci a pravnuci (§ 8a odst. 6 zákona o matrikách).

Současná matriční praxe připouští také pořízení kopie dokumentu ze sbírky listin, včetně hlášení o narození. Právní řád tedy nezakazuje, aby kdokoliv disponoval hlášením o svém narození.

3) *Proč je v rodných listech dětí po roce 2012 uváděno: " číslo zúčtovatelného tiskopisu". Znamená to, že rodný list je tedy cenný papír se kterým se obchoduje?*

Podle § 2a odst. 1 vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících

zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „matriční vyhláška“), matriční tiskopisy uvedené v její příloze č. 2 (vzor 9 RODNÝ LIST) jsou přísně zúčtovatelnými tiskopisy se zajišťovacími prvky proti jejich padělání a pozměnění. Každý tiskopis je opatřen písmenem nebo písmeny označujícími sérii a šestimístnou číslicí. Každá série je značena od 000001 do 999999. Po vyčerpání čísel dané série následuje série označená dalším písmenem dle abecedního pořadí. Na rozdíl od běžně dostupných tiskopisů, přísně zúčtovatelné tiskopisy se tak nazývají proto, že je povinností těch, kteří s nimi hospodaří, o nich účtovat a vést přesnou evidenci. Současně jsou povinni je chránit před neoprávněným použitím.

Definici cenného papíru stanoví § 514 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů: *Cenný papír je listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.* Cenné papíry jsou zpravidla akcie, dluhopisy, podílové listy, státní pokladniční poukázky, směnky a další finanční nástroje. V případě rodného listu se tedy nejedná o cenný papír, neboť nevyjadřuje žádnou finanční hodnotu.

4) *Jaký je hlavní význam rodného listu a proč ho potřebujeme.*

Rodný list je matričním tiskopisem, kterým se dle § 24a zákona o matrikách prokazuje narození a který obsahuje údaje zapsané v matriční knize a je opatřen zvláštními zajišťovacími prvky proti jeho padělání a pozměnění (viz § 24 odst. 1 zákona o matrikách). Rodný list slouží jako osobní doklad do doby vydání občanského průkazu, kdy je žadatel v souladu s § 12 odst. 1 zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, povinen při první žádosti o vydání občanského průkazu jej předložit. Dále je rodný list jedním z dokladů, které musí snoubenec předložit matričnímu úřadu při uzavírání manželství nebo při vstupu do registrovaného partnerství.

5) *Proč se rodný list píše takto RODNÝ LIST, podle jaké gramatiky to je?*

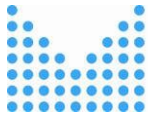
Vzor matričních tiskopisů upravuje matriční vyhláška, kde je v příloze č. 2 vzoru 9 uvedeno „RODNÝ LIST“. Jde tedy jen o grafického ztvárnění označení dokumentu, jehož podoba nemá žádný právní význam.

6) *Proč jsou v rodných listech po roce 1969 psány naše příjmení s mezerami? Jaký to má právní význam?*

Žádný právní předpis nestanovuje a ani v předchozích letech nestanovil, jakým způsobem bude psáno příjmení na rodných listech. Psaní příjmení s mezerami nemá tedy žádný právní význam. Matriční úřady se při psaní matričních dokladů snažily o přehlednost a lepší čitelnost zapisovaných údajů. Jedná se tedy jen o otázku grafického ztvárnění textu, která nemá žádný právní význam.

7) *Jaká jsou naše čísla sociálního zabezpečení, a kde se dají zjistit?*

Oblast sociálního zabezpečení spadá do působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí (srov. § 9 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných

ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů).
Doporučujeme Vám obrátit se s tímto dotazem na toto ministerstvo.

8) *Pokud jsou čísla sociální zabezpečení stejná jako naše rodná čísla, tak proč, když do pracovního procesu nastupujeme až od určitého věku? V zahraničí je běžné, že teprve prvním nástupem do zaměstnání se vystavuje číslo sociální pojištění.*

Viz dotaz č. 7.

JUDr. Petr Voříšek, Ph.D.
ředitel